ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ

ΜΑΘΗΤΗΣ—ΦΟΙΤΗΤΗΣ ὑπὸ Ἀντωνίου Ἀθ. Ρωντάρη, ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Ἑλ. Πανεπιστημίῳ.—ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ, ἐκ τοῦ Γαλλ. (συνέχεια) ὑπὸ Η. Α. Γεωργιάδου, φ.φ. — ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ, συνέχεια ὑπὸ Ρ. — ΚΑΜ. ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ, ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ, ἐκ τοῦ Γαλλ. συνέχεια ὑπὸ Σ. Κ.— ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ συνέχεια ὑπὸ Ι. Κωνσταντοπούλου. — Η ΝΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ, συνέχεια, ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου. — ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΛΟΥ, BALDWIN, ἐκ τοῦ Γερμ. συνέχεια ὑπὸ Κ. Βεζυρούλη, καθηγητοῦ. — ΠΟΙΚΙΛΑ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΛΓΕΒΡΑΣ Β', καὶ Γ'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου, μαθητοῦ — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ, συνέχεια καὶ τέλος. — ΚΑΜ. ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ, συνέχ. — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. Εἰκών, ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου.— ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ὑπὸ Π. Ζερβοῦ. — — ΠΟΙΗΣΙΣ ὑπὸ Δ. Γ. Καμπουρόγλου. — ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ (συνέχεια).—Η ΝΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΝΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ (συνέχεια καὶ τέλος). — ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΛΟΥ BALDWIN ἐκ τοῦ Γερμ. ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ — ΠΟΙΚΙΛΑ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. — ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΛΓΕΒΡΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ Β', Γ', καὶ Δ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου. — ΛΥΣΕΙΣ τῶν ἐν τῷ β'. φυλλ. προτεθ. ζητημάτων. — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ.— ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.

Τυπογραφεῖον Δ. Γ. Κόντρατζου, ὁδὸς Πραξιτέλους 1.

Ν. ΣΠΕΤΣΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΝΘΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΤΕΡΨΙΣ

1899

Ετος Α'. Αθηναι 1 Φεβρουαρίου 1899 Αριθ. 23

Ν. ΣΠΕΤΣΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Συνδρομη
Ετησία προπλ. Δρ. 8
Διὰ τοὺς μαθητὰς » 6
Ἑξάμηνος καὶ τρίμηνος ἀνάλογος.

ΑΚΑΝΘΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ – ΤΕΧΝΗ

Εκδίδεται
δις τοῦ μηνός.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Ὁδὸς Σκουφᾶ: 19Α

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΕΙΚΩΝ

Ἡ συνήθης μέθοδος τῶν προσωπογράφων, εἶναι νὰ χρήσωσι πρώτον τὰς γραμμὰς τῆς μορφῆς, εἶτα δὲ νὰ διανέμωσιν ἐπὶ τῆς εἰκόνος τὰ χρώματα καὶ τὰς ἀποχρώσεις. Ὅτε θέλομεν πρόξενον διὰ τὴν σεμνὴν φυσιογνωμίαν ἑνὸς τῶν μάλιστα πρωτοτύπων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν φθίνοντι ἑκάστῳ ἐνάστῳ αἰῶνι διεκρίθησαν ἄγνῶν καὶ ἀρχαιοπρεπὴ Ἕλληνος χαρακτῆρα. Ὅπως δὲ καλλίων σκιαγραφήσωμεν αὐτόν, θέλομεν ἰδεῖν ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῶν διαφόρων φάσεων τῆς ἡλικίας του, ἵνα αὐτὰ τὰ πράγματα τὸν ἀπεικονίσωσιν.

Ἐὰν ἴδῃς τινὰ μετὰ τὴν παλινόστησιν τῶν Καλαμίων εἰς τὴν ἰδικῶν πατρίδα, κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Ἔθνους ἐπανάστασιν, προσφυγόντων εἰς τὴν φιλόξενον Ἑπτάνησον, διήρχετό τις πρὸ τινος μικρογραφικὴς οὕτως εἰπεῖν ἐπαύλεως καὶ ἐστάθμα πρὸ τῆς ἐξωθύρας αὐτῆς, θὰ ἴδῃς μικρὸν ἀλλ' ἀληθῆ παράδεισον, πεποικιλμένον δι' ἀνθέων, οὗτινος τὰ ἄρώματα διεχέοντο ἀρθόνως ἔξωθεν αὐτοῦ, μὲ τὰ μικρὰ τοῦ κελαρίζοντα ρύακα τὰ ἀρδεύοντα τὸν μυροβόλον αὐτοῦ πορτοκαλεῶνα τὴν ἐξ ἰδάμων καὶ ῥόδων ποιητικωτάτην σκιάδα, καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ γραφικωτάτην μυρίφορον εἰκόνα, ἧς τὰ παράθυρα περιεβάλλοντο διὰ κισσῶν καὶ ἀνθέων. Τὸ χάριεν τοῦτο τοπίον ἐζωογονεῖτο ὑπὸ τῶν κελαδούντων πτηνῶν, ἅτινα ἐκεῖ εὑρίσκον τὰς φωλεὰς των καὶ ἐμψύχων ὄντων. Θὰ ἴδῃς σχεδὸν πάντοτε ἐντὸς τῆς ἀνθοστολίστου ἐκείνης σκιάδος, παιδίσκην καλλίμορφον, ἥτις μὲ τὴν λευκὴν αὐτῆς ἐσθῆτα, τοὺς καλλιτεχνικοὺς χαρακτῆρας, τὸ ῥομβοειδὲς κυανοῦν βλέμμα καὶ τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς κόμης δείποτε θάλλον ῥόδον ἐμοίαζε πρὸς μικρὰν νύμφην ἐν τῷ ποιητικῷ αὐτῆς ἀντρῳ· παρ' αὐτῇ δὲ μικρότερον παιδίον, τὸ ἄκαρι μετὰ προσοχῆς τὸ μάθημα, ὅπερ μετὰ ἐνθουσιάσεως ἐκείνη τῷ ἐδίδασκε. Ἡ ὁδὸς χρυσὴ ἀπαλῶς χρωματίζουσα τὴν ἀλεξανδρινὴν μορφὴν τοῦ, ὀφθαλμοὶ γλυκυτάτου κυανοῦ χρώματος, προδίδοντες οὐράνιον ἀγνότητα, βιοτρυχώδης ξανθὴ κόμη, περιστέφουσα ὡς αἴγλη μέτωπον ὑψηλόν—ἐνῷ ἡ διάνοια ἔμελλε τόσον νὰ ἐργασθῇ—, ἰδοὺ τί συνεπλήρου τὴν εἰκόνα ἐκείνην, ἄξιαν τοῦ πίνακος καλλιτέχνου. Πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν δὲ μορφὴν τοῦ ποιητικοῦ τούτου τοπίου, ἐβαλλέτο τὸ ἠθικὸν κάλλος τὸ βασιλεῦον ἐν τῷ εἴδει ἐκείνῳ, ὅστις ἐπληροῦτο ἀτμοσφαίρας ὑγιεινῆς καὶ ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὰ ἔτη τὸ θέλγητρον πάντος ξένου, εὑρίσκοντος ἐν αὐτῷ φιλοξενίαν εἰλικρινῆ καὶ ἀπέριττον εὐγένειαν τρόπων. Ὁ εἶδος ἐκείνης ἀνήκει εἰς τὸν Γ. Κυριακόν, νεώτερον υἱὸν τοῦ Παναγῆ Κυριακοῦ, μάρτυρος καὶ πρωτοθλητοῦ, ὅστις πρωτεύσας ἐν τῇ πόλει Καλαμῶν προσφύγαν ἐνταῦθα ἐκείνων ὁλοκαυτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, ὅτε κατὰ τὰς παραγωνὰς τῆς Ἑλληνικῆς Θεσσαλίας συνεπλήθη καὶ αὐτὸς ὡς ὅμηρος εἰς Τρίπολιν μετὰ τοῦ Μεγαλοπόλεως Παγώνη καὶ τῶν λοιπῶν 18 ἀγχιστείων καὶ πρωτεύοντων τῆς Πελοποννήσου. Ὅ,τι δὲ εἶνε ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι ὅτι, ἐνῷ ὅπως ἐπανέδη καὶ ἀποχωρήσας τὴν θρησκείαν αὐτοῦ εἰκογένειαν, κατόρθωσε τοῦτο τῇ παρορμήσει ἰσχυροῦ τινος, καὶ ἠθέλησε νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ, ὅτε ἔπραξε τοῦτο. Ὅτε τὰ ὄλαρια τῆς συζύγου, ὅτε αἱ εἰκόνες καὶ αἱ ὀλογράφοι τριῶν τέκνων, ὅτε αἱ περιουσίαι καὶ αἱ ἀξιόλογοι συγγένειαι καὶ

ηλίου ἔχουσαν νὰ κλείσῃ τὴν μεγάλην ἐκείνην ψυχήν, ἀλλ' ἔσβεσεν ἐνὼ ἐπανελθὼν καὶ ὑπεκλίθη πάλιν εἰς τὴν βορείαν θάλασσαν καὶ σύν πνοῇ ἐν τῇ ζωφερᾷ καὶ μεμολυσμένῃ ἐκείνῃ εἰρκτῇ, οὐτὰ τῶν λοιπῶν συνάθλων καὶ συμμαρτύρων αὐτοῦ. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γεώργιος, ζήσας ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν Εὐρώπῃ καὶ εὐρωπαϊκῆν σχὼν ἀνατροφήν, συνέζησε τὸν βίον αὐτοῦ μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ πρωτοστάτου Η. Τζὰν Λίκεστερίνης, καὶ μετεφύτευσεν ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ πάτρᾳ ὅτι καλὸν ἐκείθεν ἠνεγκάμεθα. Ἡ σύζυγος αὐτῆς γυνὴ ὑπέρχεται ἀληθὴς τῶν Καλαμῶν εἰκόνα ἐνιέλιν εἰς τὰς ὑπαλλὰς καρδίας τῶν δύο αὐτῆς πρώτων τέκνων Σπυρίδωνος καὶ Ἀλεξάνδρου, ὧν τὴν εἰκόνα εἰ ὀλίγον γράμμα ἐχαράξαμεν, ὡς οἱ γνωρίσαντες αὐτὰ μᾶς ἐπιτρέψουσιν, καθὼς καὶ εἰς τὴν μετάπειτα γενεὰν ἐστερέσαμεν αὐτῆς ὅλον Πανηγύριον τὸν σπόρον τῆς ἀρετῆς. Ὁ Λίμ. Γεωρβίνος λέγει, οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ λάβωσι τὴν μόρφωσιν, ἵν' αὐταὶ ἀναλάβωσι νὰ δίδωσι κατόπιν εἰς τὰ τέκνα των. Ἀλλ' εἰ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀνωλίας ἐκείνης, εἰ ὑπὸ τὴν κοινὴν καὶ τὸν φόβον ἀνατραφεῖσαι, ποῦ ἐξεμάθον διδάγματα ἀρετῆς πρὸς ἀνατροφὴν καὶ παιδαγώγησιν τέκνων; ποῦ ἄλλοθι ἐμάθοσαν ταῦτα ἀλλ' ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ μεγάλῳ καὶ ἱερῷ αἰσθήματι τῆς πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας ἀνάμεσον ὑπερίκων τοῦ τυθλωμένου κόσμου, ἐν ᾧ ἔζων; Οὕτω καὶ ἡ ἱερωτάτη αὐτὴ μήτηρ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μεγάλων τῆς ἐποχῆς γεγονότων κινήσεων τὴ τέκνα αὐτῆς μὲ τὸ ἄρωμα τοῦ φρονήματος καὶ τὴν εὐγενικὴν παρεδίδοτο, ἀνεθρέψε τοῦτο, τὰ μὲν ἄρτια πολίτας χρηστοὺς καὶ φιλοπάτριδας, τὸν δὲ μονογενῆ αὐτῆς θυγατέρα, ὡς μέλλουσαν καὶ αὐτὴν νὰ ἀνθήσῃ ἴδιον ἄνθος ἐπὶ τῆς αὐτῆς χαρακτῆρος ὁδοῦ. Καὶ ὅντως οἱ γνωρίσαντες αὐτὴν ὡς σύζυγον ἑνὸς τῶν μάλιστα ἀγωνιστῶν κατὰ τὴν παλινόρθωσιν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἰωάννου Χάρου, τῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν ἰσχὺν του, ἢ ἐδίγματα ἔσχεν ἡ Μισσηνὶς καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἄρπασιν, πάντοτε ἄληθῆ σύντροφον καὶ ἀφοσιωμένην συμπαθεῖαν ἐν τῇ πολυχειμέρῳ τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ βίου. Ἄθε δὲ μόνον ἀρετὰς ἠδύνατό τις νὰ συλλέξῃ ἐκ τοῦ λειμῶνος τοῦ περιόμενου αὐτῆς βίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς τὴν οἰκογένειάν της ἔκστασις ἀρετοῦσις δὲν παρεκάλυπε τὴν πρὸς τὸν πατρικὸν της οἶκον καὶ τοὺς ὅλον αὐτῆς ἀδελφοὺς λατρείαν.

Ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ἐνθυμούμενος πάντοτε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, ἐν Κυθήροις ὅπου παρέμειναν, τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Ἀγγλικὴν ὑπηρεσίαν προσκαλεσθέντος, μοὶ ἔλεγε: Ἐκεῖ ἡ μήτηρ σου ἔτυχε ὡς μεγαλειτέρα ἢ τὸ πλέον γραμματισμένη ἀπὸ ἐμέ, μοὶ ἔμαθε νὰ συλλαβίζω καὶ νὰ χαράσσω ἐπὶ τῆς ἄμμου ἐπὶ μικροῦ δείκτου τὸ ἀλφάβητον· κοβὼς καὶ εἶτα ἐν Κυλάμῃ πολὺ εἶν ἐδιψύνετο νὰ μοὶ ἐπαναλαμβάνῃ πόν ὅ,τι ἐκείνη ἐγίνωσκε. Τὰς ἀπολαύσεις αὐτοῦ ἐν Κυλάμῃ ἀναπέλεσεν ἐν ὅλῳ ἀπαστίᾳ, παρὰ τὴν ἐπιπόνου ἱερωμένης, παρεκλεμόν ὁ ἴδιος ὡς μοὶ ἔλεγε πάντοτε ταῦτας εἰ' ἰδίων μελετῶν. Οὕτως ἐπορεύετο κατοικεῖ τὸν Θεμιστοκλέα, τὸν Διόδωρον, τὸν Ἀθήναιον καὶ τὸν Πανηνέον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος, ἐνῷ ἔρριψεν τὰ πρῶτα νηπιακὰ τοῦ ἔτη, τόπος πλήρης ἀναμνήσεων, συνέβαλεν τὸν ἀλίγον εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ. Ἑκάστη γωνία τῆς Μεσσηνίας ἕκαστος λίθος συνδέεται μετὰ τινος σελίδος τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἱστορίας. Τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων καταστρέφει ὁ ἀδάμας τοῦ χρόνου, ἀλλ' ἡ φύσις μένει πάντοτε ἡ αὐτή. Τὰ ὄρη, οἱ ποταμοί, ἡ θάλασσα, ἄρωνται ἀλλ' αἰώνιοι μάρτυρες ἀναμένονται μετ' ἀγλυκοτάτης ταύτας· καὶ ἐνῷ ὁ ἀκρωτηριάσας χαιμάρρης Νέστωρ ὑπεμίμνησκεν αὐτῷ τὴν 23 Μαρτίου τοῦ 1821, κατ' ἐν οἱ Καλαμοτιανοὶ ἱερεῖς ἐψάλλον ἐκεῖ ἐξόλογίαν καὶ πάνδημον δέησιν ὑπὲρ τῶν ἐκεῖθεν διαπορευόντων ἀπόστρατῶν εἰς τὰ ὄλβιόρρα μέρη τῆς Πελοποννήσου πρὸς ἐπίδεσιν τῆς ἐπαναστάσεως, ἐν βῆμα ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ἀναλόκεπτοῦ σπηλαίου τοῦ Ταϋγέτου ἢ τοῦ ὄρους τῆς Ἰθώμης, ὁ νοῦς αὐτοῦ ἐφέρετο πρὸς τὴν φυγὴν τοῦ Λυκάνου, καὶ τὸ τραγικὸν τοῦ Ἀριστοδήμου ἐπεισόδιον, ἐνῷ ἐπὶ

τῶν ἐρειπίων τῆς Ἀρχαίας Ἀνθάνας ἐθέρει νὰ περιόδῃ ἡ γοητευτικὴ εἰκὼν τοῦ Ἀριστομένους, τοῦ Μεσσηνίου ἥρωος. Οὕτω δὲ ἔζη μόνον διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῶν προσφάτων γεγονότων, ἀλλ' ἀνεχόμενος μέχρι τῆς ἀρχαιότητος ἐθαύμαζεν ἐκεῖ, ἡ δὲ μελέτη αὕτη ἐγίνωσκεν εἰς αὐτὸν ἐνθερμον πρὸς τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἔρωτα. Ἐφ' ὅσον δὲ προεχώρει εἰς τὴν ἡλικίαν, ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ πόθου, προσέλπιζε τὸν κλεινὸν πόντον νὰ διασχίσῃ αὐτὸς καὶ γνωρίσῃ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Μαραθῶνα, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὴν κλεινὴν γῆν τοῦ Περικλέους νέον ζωὴν ἐκ τῶν κλεμάτων τῶν φύσεων καὶ τῆς τέχνης· τοῦτο καὶ ἔδει ἐξόδους νὰ γείνῃ.

—

Ἰδοὺ αὐτὸς εἰσαλλὴς νεανίας ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ τοῦ βλέμματος ἀντανακλᾷ τὸ ἀρετὴς, τὸ ἀγνὸν μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς. Ἡ ζωηρὰ αὐτοῦ ἐκφρασις πρεέδει τὸ ἀδίαστον, τὸ εἰκεῖον τοῦ πρόσωπου, τῆς ὁμιλίας καὶ φαίνεται ὡς νὰ αἰσθάνεται ὑπερφάνειαν μυστηριώδη, εἰρωκόμενος ἐντὸς ἀκοῦ ἔγκυκρέτου, τοῦτος εἰ πρόγονοι ἔνα κέρον ἀρχαῖον ἐπαίδευσαν καὶ τῶν ὁποίων, τοῦ ἔθνους ἡ ψυχὴ ἀπεῖκεν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰρίσκεται εἰς τὴν τέχνην, εἰς τὰ ἤθη, εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν πόλιν, εἰς τὴν γεωγρ. εἰς τὸν πολιτισμόν, πάσης νεωτέρας χώρας.

Ἀπιμελῆτως φέρων τὸ Ἑλληνικὸν ἔνδυμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ πολύπτυχον μανδύαν ὡς χλαμύδα πολεμιστοῦ, ὑπερβαλλόντως ἀρμόζοντα εἰς τὸ εὐθυτενὲς καὶ ὑψηλὸν αὐτοῦ παράστημα, τὸ πλῆρες χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας, ἔτο εὐτυχεῖ ὅπου καὶ ἂν ἵστατο, δι' ἑνὸς μόνου βλέμματος πρὸς τὰ ἐνδόξα λείψανα τῆς Ἀκροπόλεως φέρεται πρὸς τὸ μεγαλοφρόνον ἐκεῖνο παρελθόν, οὕτινος ἡ εἰκὼν ζῶσα ἔτι κατόπιν τοσούτων δυστυχημάτων καὶ βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν ἀντανακλᾷ ὅ,τ' ἀκραγμίλλου λάμψεως ἐπὶ τῆς πόλεως, ἥτις τὴν περιβάλλει. Πυρετῶδες τὸν καταλαμβάνει ὅτε κατὰ πρῶτον μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἀνέρχεται τὸν ἱερὸν λόφον καὶ ἐξάλλος εἰς ἐνθουσιασμὸν καὶ πόνου ἵστατο πρὸ τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Ἰκτίνου, ὅπερ βεβῆλος τοῦ Μορρίζου μόβρος ἐκρεμάσθη. Μελανίας δὲ ὅν εἶχεν εἰσέτι ἐμβαθύνει εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαιολογίας, κατανοεῖ τὸ πόσον ἐφαλλὸν εἰ ἔρωτοι τῆς πρωτεύουσης τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὅσον δίκαιον καὶ ἂν εἶχον νὰ θέσωσιν αὐτὴν παρὰ τοῦς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως, νὰ μὴ ἀνασκάψωσι τὸ ἔδαφος πρῶτον μέχρι τῶν βαθυτάτων ἐγκάτων αὐτοῦ, ὅπως ἀνεύρωσι καὶ τὰ ἐλάχιστα λείψανα ἐκείνου παρελθόντος, ὅπερ εἶνε καὶ θὰ ἦνε πάντοτε τὸ κλέος, ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ χαιρετίζει τὸ Πανεπιστήμιον ὡς λαμπρὸν θέλει νὰ καταβροχθίσῃ, πᾶν ὅ,τι ἐκεῖ διδάσκεται, πᾶν ὅ,τι λέγεται. Ἐκείνοι τὴν ὁρμὴν καὶ τὸν νοῦν, ἕνα μηδὲν τῷ διαφυγεῖν ἀπαυδᾷ ἐρωτήσεις, ἐν ἀπαυδᾷ γράφων, τὰ διδασκόμενα· ἐν τῶν ἀρκεῖ ἡ γνῶσις μιᾶς ἐπιστήμης· τὸ φίλοις ἐγκυκλοπαιδικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, θέλει τὰ πάντα νὰ κατανοήσῃ· καὶ ἰδοὺ ὅτι, ἀπορριπτόμενος δύναται νὰ ἴδῃ ὑπόστυλος ἐὰν θέλῃ νομικός, θεολόγος ἢ ἀρχαιολόγος. Ἀλλ' οὐδὲν τούτων θέλει· θέλει νὰ μάθῃ, νὰ μάθῃ πάντοτε· νὰ μάθῃ δι' ἑαυτόν, καὶ νὰ διδάξῃ μόνον, ὅταν περὶ τούτου ἐρωτῶται. Τὸ αὐτὸ αὐτοῦ μέτωπον φωτίζεται ἤδη ὑπὸ τῆς σοφίας, οἱ ὀφθαλμοὶ ἀστράπτουσιν ὀργῆς ὅταν προσέλθωσι τὸν θέρμῃ τοῦ αἵματος, ὅπερ ῥεῖ εἰς τὰς φλέβας του. Ἀλλ' εἶνε εὐχαριστημένος δίότι τὰ ἤθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εὐόγωγα, εὐπλαστα, ἐπήμων εἰσέτι ἀγνὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς ἀληθείας.

—

Τὰ ἔτη περέρχονται οἱ Ἀθῆναι ἀλλάζουσιν ὄψιν. Ὁ ξένος πολιτισμὸς εἰσέλκοντα ὡς ἐπιδρομὴς εἰς αὐτὰς ἡ ἡμιμάθεια βασιλεύει τὸ ἡμιμάθειν πανταχοῦ ἐπιτεθῶν, μεταβάλλει τὰς ἀρχαιικὰς Ἀθήνας εἰς εὐρωπαϊκὴν πόλιν, εἰδὸν ἴδιον χαρακτῆρα προσφέρουσαν εἰς τοὺς ξένους, οἵτινες μόνον εἰς τὰ καταρρέοντα καὶ ἐρειπωμένα μέρμερα τῆς ἀρχαίας εὐκλείας, αἰσθάνονται ὅτι εἶνε εἰς τὰς Ἀθήνας. Πλὴν τούτων λέγουσι: τὸ πάν

εἶνε εὐγωμοσύνων ἄπνοι οὐνιθες, κοινῶν, ἄνευ ὑπομονῆς. Αὐτὸς ὁ ἔθνικὸς τύπος ἀκμάζει ἐρωτεύεται, συζήτησις μόνον εἰς εὐαρίθμους τινάς, οἵτινες ἔφερον τὸ ἔθνικὸν ὄνομα. Τὴν ἡμέραν κηδ' ἣν οὐδεὶς θὰ ἀξιωνοθῶσι δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον Ἕλληνες, γεάρωσι καὶ πάλιν οἱ ξένοι οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὰς Ἀθήνας. Ἡ ἐπιθυμία αὕτη πλήμμυρα καταλήξει, ἀλλ' οὐδαμῶς προσβάλλει τὸν Ἀλέξανδρον Κυριακόν· ἐκφράζει πάντοτε ὁ ἀρχαιοπρεπὴς καὶ ἀγνὸς ἐκεῖνος Ἕλλην ἀν ἔτι ἀδύνατον δὲν εἶνε ἐγκρὶς τοῦ πολιτισμοῦ, τοιοῦτον πᾶν ὅ,τι συνδέει πρὸς τὴν ἔνοιαν τῆς προόδου, τὸ ἀποβλέπουν εἶνε ὁποῖός πάντοτε καλοῦ, ἀφαιρῇ μόνον, εἰς πᾶν ὅ,τι θέλει καὶ φιλεῖς τοῦτο ὑποκρίνεται, καὶ τότε βλέμμα ὀργίλον ἐξακοντίζεται ἐκ τῶν ἐκπτόμων αὐτοῦ ὀφθαλμῶν. Οἰζυρὰ μακρὰν ἐπιθυμία τοῦ κατακυρίου, ἀνίκητος πόθος ἀδυναμίας, ἐξέρχεται τὸν βίον ἐλεεινῶς καὶ οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τοῦ σφρίγους τοῦ κόσμου, κυρίου πρὸς τὸν πάταγον. Ἀκολουθεῖ τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Λεβὲν μέρος εἰς ἐπιφόρους ἐπιτείνει. Νῦν ἔπεις καταλαβὴ ἀρχὴ τινα, ἀλλ' ἵνα ἐπιτεθῆς εἰπὲ τὴν γνώμην σου, ἐξίσου πάντοτε φωνὴν εἰς ὅ,τι κύριον ἀρμόζομεν μετὰ τοῦ θάρρους, ἄνευ ἐμπνεύσεως ἢ πεποιθήσεως καὶ τοιοῦτο δίγματα ἔδωκεν ὡς μέλλε τῆς ἀρχαιολογικῆς καὶ φιλοπαιδευτικῆς ἐπιφήμου. Ἐπὶ τῆς οἰκίας ὡς ἄλλος περιπατητὴς φιλόσοφος συνδιαλέγετο μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ περὶ θεολογικῶν, φιλοσοφικῶν, ἀρχαιολογικῶν καὶ οἰκονομικῶν ζητημάτων. Φυσικὴ εὐφράδεια, ἄνευ περιπτυξῶν ῥητορικῶν σχημάτων, γλῶσσα ἐπιγραμματικὴ καὶ γλαφυρὴ, ἀφ' ἧς ἐξέπεμπε πυκνὴ τῆς χρυσῆς, κοσμοῦσαν τὸν λόγον αὐτοῦ μελῳδικὴν καὶ ῥέουσα. Εἰγενὴς εἰς τὴν συμπεριφορὰν αὐτοῦ πρὸς πάντας, προσεφέρετο πρὸς τὰς κυρίας μετ' ἀξιοπρεπείας ἀκριβοῦς. Ἀδέξιος πρὸς περιστάσεις τετραγωνικὰς, κατεκόμβιζε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ διὰ τῶν ποικιλωτάτων γνωμῶν του.

—

Ὁ χρόνος δὲν ἀνακάπτει τὸν ῥοῦν ἀεὶ τοῦ βίου τῶν ἐρωτῶν, τῆς πόλεως πρὸς ἐπιδείξιν ἀπαγγελμάτων τινὰ, ἀπὸ ἐκείνου πρὸς ἐπιδείξιν μαστιστικὴ, ἀπόρρυπος, γαλήνιος καὶ πάντοτε ἀπρόσβλητος ἐκείνος ἐξακολουθεῖ τὸν βίον τῆς μελέτης καὶ τῆς κατὰ μόνας ἐργασίας. Ἐμπνέοντος δὲ πάντοτε ἐπὶ ἀγνῆς φιλοπατρίας, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν νέαν γενεὰν ὡς πρὸς τὴν μέλλουσαν νὰ συντελέσῃ τὸ ἐρωτικὸς ἔργον τῶν ἀνδρῶν τοῦ 21ου καὶ πιστεύω ὅτι κατὰ τὸ ἔνδ. τῆς Ἑλλὰς ἀρχίσῃ νὰ γνωρίζῃ τινὰ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας. Εἰ δὲ πάντοτε ἔντασι ἐθυμοφόρει, ἀπόψε τοὺς νέους, οἵτινες τὸν ἐπλησίαζον εἰς τὰς ἀσπίδας τῆς ἀρχαίας τέχνης πάγω.

Αὐτὸς εἰς τὸ ἔαρον καὶ εὐλαβῶς πρὸς πάσαν ἀνάμνησιν, οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τοιαύτας τινὰς, ὅπερ συνέβαινε μετὰ τοῦ παρελθόντος, διὰ τοῦτο συμβίου πάντοτε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Παναγιώτου Κυριακοῦ, τοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἐπιστήμονος καθηγητοῦ. Ἀνάγκαι ἠθέλησε νὰ συμμερισθῇ τοῦ λοιποῦ εἴκοσι τὴν κοινὴν διαίτησιν. Ἐν τῷ φιλοπονήσῃ αὐτοῦ ἐπιδιωκτικῷ, ὅπερ τῷ ἐχρησίμευε καὶ ὡς κοιτῶν, ὁ ἐπισκεπτόμενος οὗτον, εἰσήρχετο ἐκεῖ ὡς ἐν ἀδύτῳ ἱερῷ καὶ κατελαμβάνετο ὑπὸ εὐλαβείας εὐσεβοῦς ἄρα πίστεως καὶ παιδείας. Τοῦ αὐτοῦ πεῖ τῆς φαντασίας μου. Γενικὴς περίμενε λευκανθίνα περιβάλλει τὴν εἰγενῆ αὐτοῦ μορφὴν, ὡς θέλοντα νὰ ἐπιδείξῃ εἶδος δὶ' τὴν ἀνθρῶν ἐκφρόνων αὐτῆς. Οὐδέποτε ἀλλάσσει θέσιν ἐκεῖ, καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἀναλογίου πρὸ τῆς μεγάλης καὶ ἁπλῆς αὐτοῦ τραπέζης, φιλλιμετρῶ νέον τι σύγγραμμα. Ἐκεῖ αὐτῆ, τὸ ἀνακλιντῆρι καὶ τὰ πάμπολλα καθίσματα πλεκόμενα βιβλίων, τῶν τελευταίων ἐκδόσεων. Καὶ παρὰ ταῦτα, οἱ τῆς ἡμέρας ἐφημερίδες, πολλὰ τὸ ἔξον μόνον φιλλάδιον, καὶ αὐτοῦ τοῦ νεκροθεσίου σώματος οἱ ἀρχαῖοι, ἐκεῖ τὰ πάντα κινοῦν τὴν περιεργίαν καὶ τὴν μελέτην του· δὲν εἰσέρχεται νέος εἰς τὸ βιβλιοστάσιον, ἐν νὰ μὴ ἀμείβεται ἐκφρόνως· ἀγκαλὰ τὸ ἔθνος ὡς τὸν ἔθνον αὐτοῦ ἀλλοῦ, ἐκεῖθεν τὴν βελτίωσιν αὐτοῦ καὶ ἐξέτασιν καὶ ἀγάπα, εἰς ἐδόκιμον ὑπὲρ αὐτοῦ

ἀρχαζόμενος, ἀγκαλὰ καὶ τὴν φατρίας, καὶ τὰς ἀτομικὰς συμπαθείας.

Παρὰ τὴν τράπεζαν ἐκάθηντο πάντοτε οἱ ἐπιλεγόμενοι μετ' αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὴν ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου στόματος νὰ ἐξέρχωνται σπουδαῖαι συζητήσεις ἐπὶ παντὸς ἐνδιαφέροντος, καὶ κρίσεις ἀφαλεῖς· καὶ τὰς ἀφαλεῖς ἐκείνας κρίσεις ἐφιλοτίμουν εἰς τοὺς μετ' αὐτὸν συζητοῦντας ἄνευ ἀξιώσεως, ἄνευ κομπορρημοσύνης. Ἀτυχῶς μόνον ἡ ἐκτακτος ἐκείνη μνημονικὴ τῶν ἐμπόδιον ἔσω, ἐμποδίσαν τοῦτο νὰ ἀποβῇ κοινωφελέστερον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἐπιφέρων αὐτοῦ χαρακτὴρ τὸν παρεκάλυπτε εἰς τοῦτο, ὅθεν δὲν ἤθελε νὰ δίδῃ ἀπόκρισιν ὅτι ἐπιζήτει σκοπὸν τινὰ ἰδιοτελῆ. Ἀλλ' ὅ,τι ἡ πατρὶς εἶν ἐζήτησε νὰ ἀφιλοχθῇ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, τὸ πλεῖστον τοῦτο, τὸ ἔσχε ἐπιτύχει, εἴτοιμος τὸν ἐγκρίνωσι. Τὴν νέα, ἐξὸ τῶν Κελαμῶν εἶν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ συμβουλὰς καὶ γνώσεις· εἰς φίλος συζητῶν μετ' αὐτοῦ δὲν ἀπελείπετο κίρδος τι ἐκ τῆς ἀκόμης αὐτοῦ ἐμμενόντα ἐφόν τι ἐδάφιον, ἢ ἐφηλὸν θυλλίμιον ζέτημα. Εἰν κατεθέλγετο ἐκ τῆς σπουδαίας αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀκόμη ἔτι ἐπιστοῦ; Καὶ δὲν ἦσαν μόνοι οἱ ἐπιφέροντοι καὶ οἱ λόγοι, οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸν καὶ εἰρίσκοντες τέρψιν καὶ ἀφέλειαν ἐν τῇ συνδιαλέξει, ἀλλὰ πᾶς τις ἐπερχόμενος καὶ ἁπλῶς ἐν ἔτο, ἢ καὶ πολίτιν ἄκρας, ἐζήνατο νὰ ἀπολαύσῃ τοῦτο· διότι ἡ εἰρὴν αὐτοῦ μόθης κατέρχεν μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου ἐθνικοῦ μυθαρίου, ὅπως ἀνέρχετο μέχρι τῆς ἐπιστήμης. Ἐν τῷ ὁμιλεῖν ἐκείνος ἐνὸ ἡ ἀκόλουθος ἐθεάσθη, μόνη πολυτέλεια ἔτι ἡ συνεπείρεις συγγραμμάτων παντὸς εἴδους, ὅλ' ἃ ἀρνεῖς ἐδεκάνα πᾶν ὅτι ἡ ἐν τῷ κρυπτῷ ἀγαθοεργία αὐτοῦ τῷ ἄρνα.(1) Βιβλιόφιλος εἰς τὰ ὑψιστον σημεῖον, εἰ μόνον εἰς τοὺς νέους καταλόγους ἔζητει νέον τι σύγγραμμα ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς καταλόγους τῶν παλαιοπωλῶν κατέφευγε πολλάκις μὴ εἴρῃ κεκρυμμένον τινὰ μαργαρίτην. Ἐτο δὲ εὐτυχὴς, ἐν ἀνεκάλυπτε τοιοῦτον. Δὲν περιορίζετο εἰ μόνον εἰς τὰ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἢ ἔτο ἐγκυκλοπαιδικὸς ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ξένας. Μικρὸν πρὸ τῆς ἐπαρέτου ἐνεκυήσεως θυλλίας μοῦ ὁμίλει περὶ τῆς μεσαιωνικῆς Γαλλικῆς ποιήσεως, καὶ εἶχεν πληροφορίας καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν. Ἠξίωσε ὅτι κατεγίνετο εἰς τοιαῦτας μελέτας, μετὰ ζωηρότητος ὡς εἶν ἔτο νεανίας εἰκοσαέτης ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ ὅ,τι εἶν ἐγνώριζε· ἐζήτει ἀπὸ ἡμῶν τὴν ἀμάθειαν νὰ τὴν εἴπω πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζον μὲ τὴν ἀπλότητα ἐκείνην, ἐν μέγας νοῦς καὶ μεγάλη ψυχὴ δύναται νὰ ἔχῃ. Ὁπόταν θέμαρδε θὰ περιλείωσι τὰ χειρόγραφα καὶ οἱ σημειώσεις, ἀς ἄρχεν. Ὁπόταν εὐτύχημα, ἐν ἔτο δυνατὸν νὰ ἔλθωσι πάντα εἰς φῶς.

Τοιαύτη ἡ εἰκὼν τοῦ ἀνδρὸς, τοῦ καταγθόντος νὰ δυσκολῇ ὑπὲρ τοὺς δυσκολεύοντας καὶ νὰ φιλοσοφῇ ὑπὲρ τοὺς φιλοσοφοῦντας. Τοῦ ἀνδρὸς, τοῦ περιελθόντος εἰ ἐαυτῷ μέχρι τέλους ἀκαταθλίπτου ψυχικῆς σθένος καὶ λαμπροῦ ἐξιδιαζομένης πρὸς πᾶν ἔθνικὸν, καὶ ὅστις ἀθορύβως περὶ πολλὰ ζητήματα εἰρήνης καὶ πολλοὺς φιλανθρώπους σκοποὺς ἔθετο πρὸς πραγματωσιν. Τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις ὑπῆρξε τύπος ἀληθοῦς πατριώτου, τύπος ἀληθοῦς χριστιανοῦ.

—

Τὸ ἀλάστιμα ἔχει πάντοτε εὐθυνεῖς καὶ τὸ πεφωτισμένον χάρον, εὐκίνητος καὶ ζωηρὸς ὡς νεανίας, διατηρῶν ἀνθρώπινον τὴν εἰς τὸ πρόσωπον ζωηρότητα εἰς τὸ βλέμμα, χάρον εἰς τὸν λόγον καὶ ἐπιμονὴν εἰς τὸ πνεῦμα, ἐφαίνετο ὅτι ὁ χρόνος θὰ ἐφείδετο ἐπὶ μακρὸν ἔτι αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Κυριακὸς δὲν ἔτο κάλαμος, κινδυνεύοντος ὑπὸ τῆς πνοῆς ζεφύρου, καὶ ἀνέμου εἰς κατεμίζοντ ἔτο ἀρδὲ, καὶ κεφαλὴν ἀνέκυψε τὴν κατέρριψεν. Κατὰ παράδοξον δὲ συμφορὰν ὁ ὅλος αὐτοῦ ὁ μόχθος ὡς ἀνωφέλ καὶ ἀκόμα-

Σελ. (1) Τὴν πλουσιωτάτην καὶ ποικιλωτάτην τοῦ βιβλιοθήκην ἐδέξατο αὐτοῦ Παναγιώτης Κυριακὸς ἐδωρήσατο εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Κελαμῶν, τοῦ τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν μονῶν ὑπὸ περιεχόντων πολλὰ ἐπιστημονικῶν.

τες ρίζαι, λαβοῦσαν τὴν ἀρχὴν του, ἐν μέσῳ χλοερᾶς φύσεως, ἐν μέσῳ φύσεως ὡχριώσης ἀστεφύτου. Ἐκεῖ, εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅπου ἡ ἀμιστόκομη ἔλαμπε τὴν σωτηρίαν, ἐκεῖνος εὗρε τὴν τελείαν ἀνάπαυσιν. Φιλοσοφῶν ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἀπεχωρίσθησαν ἀπὸ τοῦ ἀνωκατὰ αὐτοῦ παραθύρου τὰ πίστευτα ῥόδα τῶν δένδρων. Ἐκεῖνα τοῦ ἐπενθύμιζον τὸ λίκνον τῆς γενετείας του, ἐκατέκλιζον τὸν γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ θόλον τὴν αἰώνιον κατοικίαν του.—Ἀλλ' ὄχι, ἂν τὸν ἐπεριέβομεν εἶν τὸν ἀπολέσωμεν. Ὡς λέγει ὁ ποιητὴς τῶν Μιλήτων, ὁ γλυκὺς Λεμαρτίνος, οὐδὲ ἄνθρωπος εἶν ἀνυθρωπαι, ἐφ' ὅσον ζῇ εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν μνήμην ἐκείνων οἵτινες τὸν ἐγνώριζον καὶ τὸν ἠγάπησαν.—

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΖΑΡΑΚΟΥ

ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ

ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 204)

Η

Η ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Ὑπάρχει τι ὡραιότερον εἰς νεαρὸν παιδίον ἢ νεαρὰν μητέρα, ἢ διδάσκαλον ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸ παιδίον τὸν λαμπρότερον τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρα, κατὰ τινα ὡρισμένην ἐαρινὴν ἢ χειμερινὴν ἑσπέραν; νὰ τῷ δείξῃ καὶ νὰ ἀναγνωρίζῃ παραχρῆμα τινὰς ἐκτὸς περιφήμου ἀστέρας τῆς μικρᾶς Ἄρκτου, νὰ εὑρίσκῃ κατ' εἴδωλον τὸν πολικὸν ἀστέρα καὶ νὰ εἰσηγῆται πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ τοιουτοτρόπως, ὥστε βραδύτερον καὶ κατὰ νυκτεινὴν νύκτα νὰ τὸν εὑρίσκει πάντοτε ἀκριβῶς καὶ ἀπόλυτα; Τί εὐκολώτερον εἰς τὸ παιδίον ἀπὸ τοῦ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα τῶν εἴκοσι λαμπροτέρων ἀστέρων καὶ τὰ τῶν ἀστερισμῶν, νὰ ἀναγνωρίζῃ τὸν ζωδιακὸν κύκλον καὶ νὰ εὑρίσκῃ εἰς τὸν Οὐρανὸν τὴν ὁδόν, ἐν ᾧ Ἥλιος φαίνεται ὅτι διαγράφει συνεχῶς τῆς ἐτησίας κινήσεως τῆς Γῆς περὶ αὐτόν; Τί ἀπλούστερον ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπῃ τοὺς ἀστέρας ἀνατέλλοντας, φθίνοντας εἶτα εἰς τὸ καταλάμπουν αὐτῶν σημεῖον, ὅπερ φανερόνει τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸν μεσημβρινὸν ἑκάστου τόπου, ἔπειτα πάλιν αὐτοὺς δύοντας, ἔνεκα τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς Γῆς, εἰς τὴν ἀπέναντι ἀφιλόνικοι ἔλα τὰ φαινόμενα ταῦτα; Τί μᾶλλον ἐνδιαφέρον, ἀπὸ τὴν ἀναζήτησιν τῶν πλανητῶν, κινουμένων κατὰ μῆκος τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, καὶ τῇ βοηθείᾳ μικροῦ διόπτρου, νὰ βλέπῃ τοὺς δορυφόρους τοῦ Διός, τὸν δακτύλιον τοῦ Κρόνου, τὰς φάσεις τῆς Ἀφροδίτης; Καὶ διὰ τηλεσκοπίου, ἐστω καὶ μικροτάτης δυνάμεως, δὲν εἶναι ὡρα τὰ μάλιστα εὐάρμοστος ἡ ἐξέτασις τῶν παραδείξων ἐμπυκλίων, τῶν εἰς τὰ ὄρη τῆς Σελήνης γενομένων ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον. Ἐκεῖνα εἶναι θελκτικὰ ποικίλματα κρεμάμενα ἐν τῇ οὐρανίῳ αἰθέρι, ὡς ῥυπτὸς ὄργυρος, φωτειναὶ ἀκμαλίαι, ἐν οἷς βραδύνει τις νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μορφὴν καὶ τὴν αἰτίαν καὶ ἐκεῖνα μᾶς μεταφέρουσιν εἰς τὰ τόσον ἀνάστατα παιδία τοῦ γείτονος τούτου κόσμου; Παρατηρεῖ τις εἰς αὐτὸν βαθεῖς κρατῆρας λευκοὺς πλήρεις σκιᾶς, ἐπεμβεβλῆθη ὄρρακτα κατωφερῆ σπάδια καὶ εὐρείας πεδιάδας, φωτιζομένας πλαγίως ὑπὸ τοῦ ἥλιου τῆς ἡμέρας καὶ φαινομένας ὡς φυσικὰ βελτίστα ἐπιστρώματα; εἶτα βλέπει τὰ φῶς μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ ὑψοῦται, περίστατον εἰς τὸ θέαμα τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῶν μεμακρυσμένων ἐκείνων Ἄλπεων ὀλίγον κατ' ὀλίγον γινομένης καὶ τῶν κατὰ διαδοχὴν φωτισμῶν τῶν διαφόρων σελληνιακῶν μεσημβρινῶν. Ἐλλείψει τηλεσκοπίου, ἡ παρατήρησις τοῦ περιφέρου φωτὸς εἰς τὸ ἐντὸς τῆς αὐξανομένης σελήνης κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς περιφορᾶς αὐτῆς, γίνεται διὰ γυμνοῦ

ὀφθαλμοῦ καὶ δίκαιον νὰ χρησιμεύσῃ ὡραίμον ἀντικείμενον μελέτης ἐὰν θελήσῃ τις νὰ ἀναγνώσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δευτερεύοντος τούτου φέγγους. Ζωηρὸς πῶς παράγεται ἐκ τοῦ φωτὸς, τὸ ὁποῖον ἡ γῆ ἡμῶν δέχεται παρὰ τοῦ Ἡλίου καὶ ἀντανακλᾷ εἰς τὸ δίδυμον, καὶ εὑρίσκει πῶς εἶναι τὰ μέρη τῆς Γῆς, ἅτινα τότε στρεφόμενα πρὸς τὴν σελήνην, τὴν ἀποστέλλουσι τὴν ἀντίφασιν τῆς γῆς. Ἐκλείψεις σελήνης ἡ ἥλιου δὲν ὑφίστανται νὰ παρίστανται χωρὶς νὰ ἀφελῇ τις ἐξ αὐτῶν, ὅπως ἐνιοῦ τὴν κίνησιν τῆς Σελήνης περὶ τὴν Γῆν καὶ τοῦ πλανητοῦ κόσμου, τοῦ συνεδεύοντος πάντα φωτεινῆ πορείαν. Ὅσον δὲ ἐκείνων, ὅστις θέλει νὰ μάθῃ, τὸ πῶν πρέπει νὰ κινῇ τὴν περιέργειαν αὐτοῦ καὶ νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον διδασκαλίας· πρὸ παντὸς εἰς τὸ παιδίον, εἰς ὃ αἱ ἐντυπώσεις νέαι καὶ πολλαὶ ἐγχαράσσουσιν εἰς τὴν διάνοιάν του ἀνεξάλειπτα ἴχνη. Ἡ κίνησις τῆς Γῆς, ἡ κλίσις τοῦ ἄξονος αὐτῆς, ἡ παραγωγικὴ αἰτία τῶν ὡρῶν, τὸ ποικίλον τῆς διαρκείας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, ἡ μεταβολὴ τοῦ ὕψους τοῦ ἡλίου, δίδονται εὐκολώτατα νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐπὶ γήινης σφαίρας, ἀκαλυμμένης ὡς πρέπει νὰ ἦν τοιούτος ὁ ἥμισυς τρόπος διδασκαλίας διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἔχει ἔτι μᾶλλον τὸ πρόσον τοῦ ἵνα ἀπαλείψῃ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τὴν πλάνην τῆς πρωτοτύπου, εἰς ἣν γεννώμεθα καὶ αὐξανόμεθα, τὴν ποιοῦσαν ὀλίγους, ἐν ἔχομεν περὶ τῆς ἀλληλείας τῆς Γῆς εἰς τὸ βάθος τοῦ κόσμου· ὅλοι τοιοῦτοι ἀποδεικνύει τὴν ὑποκίνησιν τῆς γήινης σφαίρας ἐν τῷ κενῷ, τὴν θέσιν της ἐν σχέσει πρὸς τὸν Ἥλιον, καὶ τὸν τρόπον τῆς περιστροφῆς αὐτῆς, ὅπως κατὰ διαδοχὴν παρουσιάσῃ πάντας τοὺς μεσημβρινοὺς αὐτῆς πρὸς τὸν ἀκτινοβόλον ἀστέρα καὶ παράγῃ τὴν διαδοχὴν τῶν ἡμερῶν, τῶν νυκτῶν, τῶν ὡρῶν καὶ τῶν ἐτῶν. Ὅτου χάνουσι τινὲς παρεῖς καὶ ἀφελεῖς καὶ ἀπλαῖ παρατηρήσεις καλῶς ἐνοηθῶσι, δύνανται νὰ συνεπάγωσι πλείστας εἰς τὴν πρόοδον τοῦ μαθητοῦ ἢ μεγάλα μαθήματα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνωφελῆ. Ἐπὶ δὲ μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων δύναται νὰ ὑπάρξῃ καλλίστη ἐκλογὴ ἀπὸ τῶν περὶ τῆς φύσεως, ἴδιον τῶν περὶ τῆς τάξεως καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ σύμπαντος περὶ τοῦ κάλλους τοῦ οὐρανοῦ, περὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν νόμων πραγματικοτέρων, ἅτινα εἶναι εὐρέα καὶ εὐγενῆ ἀντικείμενα, ὑψοῦντα τὴν ψυχὴν ἐνῷ τεταχρόνως διεβάπωσι τὸ πνεῦμα.

Ἡ ἀστρονομία εἶναι ἡ πρώτη τῶν ἐπιστημῶν. Εἶναι ἡ πρώτη διὰ τὸ ἐπάναγκες τῆς διδασκαλίας αὐτῆς, ἥτις ὑφίσταται νὰ ἦν ἡ βάσις πάσης ἐπιστήμης καὶ πάσης φιλοσοφίας. Ἡ πρώτη διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ ὑπερκειμένου αὐτῆς, ὅπερ περιβάλλει τὸ σύμπαν ἡ πρώτη διὰ τὸ πανάρχαιον αὐτῆς, καθότι ἡ ἀρχὴ τῆς μεγάλης μετὰ τῆς ἱστορίας, μετ' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Πρὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐφυνήθη ἡ γραφὴ καὶ ἀρχαία ἡ ἱστορία, νὰ ἀνθρωπος παρεστέρουν ἤδη τὸν οὐρανὸν καὶ ἔζήτουν ἐν αὐτῷ νὰ ἀνεύρωσι τὰς αἰτίας τῶν γεγονότων, τῶν ὡρῶν τῶν ποικιλιῶν τῆς γῆνης φύσεως. Ἐπιστοῦντες εἶναι τὰς βάσεις στοιχειώδους μέτρου τοῦ χρόνου, ἀρχικοῦ τινος ἡμερολογίου· προσεπάθουν νὰ προσδιορίσωσι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν οὐρανίων φαινομένων τὰς ἡμερομηνίας τῶν ἔργασιῶν, τῶν ἑορτῶν, τῶν κυριωτέρων πράξεων τοῦ βίου, καὶ ἐκαλέσθησαν τὴν περίοδον τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, τῶν ἀστέρων, οἵτινες ἀνεφαίνοντο εἰς αὐτοὺς τὰς ἐρμηνείας ἐκ δηλώσεως τῆς ἀρχαίου αἰτίας τῆς κινήσεως τούτων. Παρετήρουν τοὺς λαμπροὺς πλανήτας, οἵτινες μετατοπίζονται ἐν τῇ σφαιρᾷ τῶν ἀπλανῶν, καὶ ἐχαρακτήριζον εἰς τὰς κινήσεις των καὶ τὰς ἐπιπτώσεις αὐτῶν πρὸς τὰ γεγονότα τῆς γήινης φύσεως, τὰς μεταβολὰς πρὸς τὰς νέφεων ἀρχαίων, ἐπιστρεφόντων, θανάτων, πληγῶν τῶν νόμων τῆς Τύχης. Καθίστων ἀναμφιβόλως τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς ἀρχῆς τοῦ τῶν καταιῶν ἀρχαίων τῆς θρησκείας ἐπιχρίνων καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ἐξέτασιν ὁ πρῶτος ἐμφανῶς μεταξὺ τῶν ἀστέρων ἐκεῖνος ὁδηγοῦσι τὴν τῶν πλοίων κίνησιν καὶ εἰς τὰς κατὰ τὰς ἐρήμους μετακοστεύσεις των. Τέλος ἐχαρακτῆρα τὴν πρώτην εὐρεσιν χάρτας, ἐχρωμάτιζον τοὺς ἀστερισμοὺς καὶ ἐνεπίστευον εἰς αὐτοὺς ὡς ἐπὶ ἀθανάτων πινακίδων τὰ γεγονότα, ἅτινα ἤθελον νὰ χαρίζωσιν εἰς τὴν μνήμην των καὶ νὰ διατηρήσωσι διὰ τοὺς μεταγενεστέρους αἰῶνας.

Ὑπὸ τὸν ὅρκον τιμῆς τῆς Ἀνατολῆς ἡ ὄγκλη αὕτη ἐπιστέχει ἅπαξ γίνεται, ὅπως ἐκεῖθεν ἐξαπλωθῇ εἰς τὴν Κίναν, τὴν Χαλδαίαν, τὴν Φοινίκην, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἰταλίαν καὶ εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὰ κατὰ διαδοχὴν ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος κατακτηθέντα. Οἱ πρῶτοι κατοικοῦντες ὑπέρξαν οἱ πυρῆνες τῶν Ἰμαλαΐων, βοηθοῦντες τὰ πνεύματά των ἐν μέσῳ τῶν δεινῶν ἐκείνων πεδιάδων τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, τῆς σκεπαζομένας ὑπὸ θαυμασίου δάσους, κατὰ τὰς διαυγεῖς καὶ σιωπηλὰς ἐκείνας νύκτας, καθ' ἃς ἡ ψυχὴ τοῦ ποιμένος, ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ φιλοσόφου αἰσθάνεται ἑαυτὴν κατελαμβανομένην ὑπὸ τοῦ θαυμαστοῦ.

(Ἀκολουθεῖ).

Σ. Κ.

ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ

ΥΠΟ ΣΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 8ον.)

Ὁ πτωχὸς ἐμπορος προσεπάθησε νὰ κατασταθῇ τὸν μικρὸν Μπλιμπουκὶ μᾶλλον λογικόν· ἀλλ' οὗτος ἦτο ἐπίμονος ὡς πυρίδες ἵππος καὶ πολὺ δύσκολος λογομαχία, ἔστε πέρυσι προσελήφθη στρατιώτης τινός. Ἐπεχείρησεν μάθῃ τὸ ἀδύνατον τῆς φιλοσοφίας καὶ εἶχεν τὴν ἰδέαν τοῦ μικροῦ Μπλιμπουκὶ νὰ ἔστω ἀστεῖον ἵνα ὑπαχθῇ τὸν ἀτυχῆ ἄνθρωπον καὶ τῷ παραχωρήσῃ τὴν γενεάδα του. Ἀστεῖός τις ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἦτο κουρεὺς τοῦ συντάγματος, ἐξέγαγε ξυρίον ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ἤρχισε νὰ ξυρίζῃ τὸν δυστυχῆ ἐμπορον, χωρὶς νερὸ καὶ σαπούνι ἀκολουθοῦς, ἀφοῦ πρότερον τὸν ἐξέδυσε φοβερά, περίδεινα τὴν γενεάδα εἰς τὸν Μπλιμπουκὶ ὅστις τὴν ἔφερεν ἐν ὑπερηφανείᾳ. Φθάσας εἰς τὸ σύνταγμά του, τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν βάπτην ὅπως τὴν βάψῃ ἐπὶ τιμωρίᾳ ἀνάλογον ἀδικήματος, πρωτεφυρμένου, ἐκ τινος διαφέροντος τυμπάνου καὶ τὴν ἔθηκεν εἰς τὸ βάθος τοῦ στρατωνικοῦ του κάκου.

Ἐπέρασαν περὶ τοῦ συμβάντος τούτου ἐπὶ τινας ἡμέρας· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἀφ' συμβαίνει ἡ προσοχὴ πάντων ἐστράφη περὶ ἄλλα. Ἤρχισεν εἶναι ἡ πυρεία, ὅταν δὲ ἐξέβαινε εἰς Μέκχην οὐδεὶς πλέον ἐσκέπτετο περὶ τοῦ μικροῦ Μπλιμπουκί.

Τότε ἐπέλθον φοβερὰ ἀτυχήματα· τὸ ἄχυρα καὶ ἡ ἐρημία ἀποστέρησαν τὸν γαλλικὸν στρατὸν πάντων τῶν ἐπιτηδείων, περιεβλήθη πρὸς τούτοις ὑπὸ λιμοῦ καὶ ἐντὸς ὀλίγου περίπου εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπαχωρήσῃ διὰ μέσου χιόνος ἐρημικῆς καὶ ἀτελειωτίστου χιόνος.

Ἕκαστος ἐπανέρχετο ὡς ἠδύνατο, μόνος ἢ μετὰ ὀλιγίστων παρμένων συντεταγμένα καὶ πεπληρωμένα εἰς τοὺς στρατηγεῖς ὀλίγα τινὰ μόνον συντάγματα. Ἐν τούτοις ἦτο καὶ τὸ τοῦ Μπλιμπουκί, ἀποτελοῦν μέρος τῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἥτις ἔργον εἶχε τὸ νὰ παραμπαίζῃ τοὺς Κοζάκους ὑπὸ τοῦ νὰ σφίζῃ τοὺς ἀτυχεῖς ἀπομεμονωμένους στρατιώτας.

Ἤρέρων τινὰ μέλη εἶχον ἀπαπεμπόνει τὴν διάβασιν μικροῦ ποταμίου, ἐδοκίμαζον ν' ἀναπαύσωσι ὀλίγον τὴν γεφύρας· ἀλ' ἐξ εἶχον διαβῇ μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιβραδύνωσι τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ τὰ ἐφόδια τῆς πυρίτιδος εἶχον τελειωθῇ ἐν μεγίστῃ βίᾳ ἡ ἀκμὴ μικρὸν μόνον ἀποτέλεσμα ἐπέφερε. Ναί μέν, οἱ ἐχθροὶ ἐκλονίσθησαν, ἀλλ' ὀλίγον ἡ ὀλίγα ἐπεφέρετο εἴδος ἐπὶ τινας ὥρας, ἥτις θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἵνα ὡς ὀλίγωσι ν' ἀνακαλέσωσι τάχιστα τὴν γέφυραν.

Ὁ δεύτερος στρατηγός, βλέπων ὅτι ἡ συμπρία μέρους τοῦ στρατοῦ ἐξηπατᾶτο ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς γεφύρας, ἐπιρίπτει ν' ἀποστείλῃ μερικοὺς σκαπανεῖς ἵνα καταβάλλωσι τὴν ὅλαν καὶ

οὕτω παραμείνῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ξυλείας. Καθ' ἣν στιγμὴν ὅμως ἠτοιμάζοντο νὰ ἐπιβιβασθῶσι τῆς λέμβου, κατορθοῦσι ὁ ἐχθρὸς ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀρχίζει πυροβολισμὸν τόσον τρομερόν, ὥστε οὐδεμία ἐπέρχε πιθανότης, ὅτι θὰ ἀνοῦν, ἔστω καὶ εἰς μόνος σκαπανεύς, νὰ φθάσῃ ζῶν μέχρι τῆς ἀπαιτείας ὄχθης. Ἕκαστος ἠτοιμάζοντο νὰ ὑπαχωρήσωσιν ἀμυνόμενοι ὅτε αἰφνιδίως βλέπουσι στρατιώτην τινὰ νὰ πηδᾷ ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἔχων ἐπ' ὤμου πέλεκυν· βυθίζεται οὗτος καὶ ἀναφαίνεται μετ' ὀλίγον· ἐκ τῆς γενειάδος του ἀναγνωρίζεται ὅτι εἶναι σκαπανεύς, ὅστις θυσιάζεται χάριν τῆς γενικῆς σωτηρίας. Σύμπαν τὸ σύνταγμα παρακολουθεῖ προσεκτικῶς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κολυμβοῦντα καὶ τὸ πορεύεται ὑπὸ τὴν χάλαζαν τῶν ἐχθρικῶν βολῶν δίκην· ὁ γενναῖος σκαπανεὺς προχωρεῖ ἔτι ἐπικερώτερον. Ἐπὶ τέλους κατορθώνει μετὰ μεγίστου πρόσπαθείας, ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ βάθρου τῆς γεφύρας, καὶ διὰ τινων κτυπημάτων πελέκεως καταρρίπτει τὸ ὑπόλοιπον τῆς ξυλείας, ἥτις μακρόθεν μὲν ἐφαίνετο κολοσσαία, πράγματι ὅμως ἦτο κατὰ τρία τέταρτα τεθλασμένη. Πέφευγε τότε ἡ ξυλεία τῶν δύο ἀξόνων βυθίζεται ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὕδωρ ἐξακοντίζεται μετὰ τριμαρεῦ πατάγου εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὁ γενναῖος σκαπανεὺς δὲν ἀναφαίνεται.

Ἀλλ' ἀμέσως βλέπουσιν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συντριμμάτων διευθυνόμενον πρὸς τὴν ὄχθην· τείνουσι δίκτυα πρὸς τὸν κολυμβητήν, τὸν ἐνθαρρύνουσιν· αὐτὸς ὁ στρατηγὸς πλησιάζει μέχρι τοῦ ὕδατος καὶ μένει κατάπληκτος βλέπων ἐξερχόμενον τὸν Μπλιμπουκί, ἔχοντα μεγάλην μαύρην γενειάδα κρεμαμένην ἀπὸ τοῦ πώγωνος.

«Τί εἶναι τοῦτο; κραυγάζει, τί σημαίνει αὐτὴ ἡ μασκαράτα;»

— Εἶμαι ἐγώ, εἶπεν ὁ τυμπανιστής, ἐγὼ ὁ Μπλιμπουκί, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχετε εἰπεῖ, ὅτι θὰ μοῦ δώσετε τὸν σταυρόν, ὅταν θὰ ἔχω γενειάδα εἰς τὸν πώγωνα. Ἰδοὺ αὕτη καὶ ἂν εἶνε μικρά, ὑπόθετω... δὲν ἔχω τίποτε φοβεῖ δι' αὐτήν!...

ἀξίζει ὅσον τὰ χρήματά σας· τὰ εἶκοσι φράγκα σας ἐπίζεν ὅλα γι' αὐτήν.

Ὁ στρατηγὸς ἔμεινεν ἄφωνος πρὸ τοιούτου θάρρους καὶ αὐθάδους πονήρου. Ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Μπλιμπουκί, ὅπαν νὰ ἦτο ἀνὴρ καὶ τῷ ἔδωκεν ἀμέσως τὸν σταυρόν, τὸν ὁποῖον ὁ ἥρως ἔφερεν εἰς τὴν κορυφοῦχον του.

Ἕκαστος οἱ παλαιοὶ στρατιῶται τοῦ συντάγματος ἐχαιρέτων τὸν Μπλιμπουκὶ φιλικῶς καὶ ὁ ἀρχιτυμπανιστὴς ἔδεν τὸν ἐστέφανε πλέον διὰ τῆς βίβδου του.

(Τέλος)

Ο. Α. Γεωργιάδης ο. ε.

ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 2ον)

Ἀπὸ τοῦ 1692 μέχρι τοῦ 1694 ἡ ὑγεία τοῦ Νεύτωνος προσεβλήθη ἐπικινδύνως. Ἀλλ' εἰκοσόμετρος φύσεως καὶ ἂν ἦτο αὐτὴ ἐὰν ἐνήρκεσε πλέον τοῦ 1694. Ζῶντας δὲ μέχρι τοῦ 1727 κατέλαβε δημοσίας θέσεις, ἀνεστάσεις, καὶ ἐπιτελεσίνος τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ἐφοχλήθη εἰς τὴν θεολογίαν, ἐπιστήμην, ἥτις δὲν ἦτο νέα δι' αὐτόν. Τὰ τελευταῖα δὲ ταῦτα ἔτη τοῦ Νεύτωνος ὅπως καὶ ἡ νεότης αὐτοῦ, ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον παραχώδη τῶν ἐτῶν τῆς ὡρίμου αὐτοῦ ἡλικίας. Ὁ Λεϊβνίτιος, ὁ μέγιστος αὐτοῦ ἀντίπαλος εἶχεν ἤδη ἀποθάνει. Μὴ ἔχων δὲ πλέον ἐχθρὸς ἐὰν ἐξωργίζετο, ὁ δὲ χαρακτήρ του ἐπανεῦρε τὴν γαλήνην καὶ τὴν γλυκύτητα. Οὕτω πάντες οἱ σοφοὶ ἐκ πάντων τῶν μερῶν καὶ πάσης ἡλικίας τὸν ἐπισκέπτοντο, εἰς τὴν ἐν Martin-Street οἰκίαν του, ἐκφωνοῦσαν μέχρι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, γενόμενοι πάντοτε δεκτοὶ μετ' ἄκρας ἀγαθότητος καὶ εὐγενείας. Οὐδεμία ἐπιστήμη ἦτο πρὸς αὐτὸν ξένη καὶ πάσας εἶχε τελειοποιήσει. Κατ' ἔθος δὲ τῆς ἐποχῆς τοῦ νὰ προτείνωνται μεταξὺ τῶν μαθηματικῶν προβλήματα πρὸς λύσιν, ἐλάμβανε χάριν διασκεδάσεως μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκεῖνον μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ. Πάντες σχεδὸν συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς

τὴν ὡραιότητα τῆς συνδιαλέξεως καὶ τῆς μορφῆς του. Ἐν τῇ κριτικῇ ἱστορίᾳ τῆς φιλοσοφίας ὁ Deslandes ἀναφέρει τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον, ὅπερ ἀποδεικνύει τὴν χάριν καὶ τὴν ζωηρότητα τοῦ Νεύτωνος, ὅταν ἤθελε νὰ ἐπιδείξῃ τοιαύτην. Ἐν τινι συμποσίῳ, λέγει, ἐνῷ παρεμίγνυντο οἱ διασημότεροι τῶν μαθηματικῶν, κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, καθ' ὃ εἰθίζετο νὰ προπίνωσιν εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οἵτινες πολὺ ὀλίγον ἐγνώριζον τοὺς φιλοσόφους, ὁ Νεύτων ἔκαμε τὴν ἑξῆς πρόποσιν, ἣν αὐτὸς ὁ Βολταῖρος δὲν θὰ ἐξέφραζε ζωηρότερον καὶ τολμηρότερον, καὶ ἣν ἀναφέρω, οὐχὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγαλειτέρου φιλοσόφου τοῦ αἰῶνος ἡμῶν, ἀλλὰ χάριν αὐτῆς τῆς ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας. «Προπίνω εἶπεν ὑπὲρ τῶν τιμίων ἀνθρώπων πάντος ἔθνους. Ἤμεθα πάντες φίλοι, προσέθηκε διότι ἀκολουθοῦμεν τὸ μόνον ἀληθὲς ἀντικείμενον τῆς ἀνθρωπίνης φιλοδοξίας, τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. Ἤμεθα πάντες τῆς αὐτῆς θρησκείας, διότι διώκοντες ἁπλοῦν βίον, συμμορφούμεθα πρὸς ὅ,τι εἶναι δίκαιον καὶ ζητοῦμεν εἰλικρινῶς, ὅσον ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἀδυνάτων ἡμῶν φώτων, νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ ἀνώτατον ὃν τὴν λατρείαν, ἥτις δίδεται μᾶλλον αὐτῷ νὰ ἀρέσῃ ». Τοιαῦται διηγήσεις ἐκδηλοῦσαι τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὸν Νεύτωνα ἀναφέρονται ὑπὸ πλείστων.

—

Τὸν 2 Μαρτίου 1727 ὁ Νεύτων ἦλθεν εἰς Λονδῖνον ὅπως προεδρεύσῃ τοῦ βασιλικοῦ συλλόγου. Μετὰ τὴν συνέδριαν καὶ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς Kensington προσβληθεὶς ὑπὸ ἀλγεινοτάτων πόνων ἐκ τῆς λιθιάσεως, ἥτις ἀπό τινος ἐμαστίζεν αὐτόν, διεφύλαξεν ἐν τούτοις τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματός του καὶ συνεζήτει περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ θρησκευτικῶν θεμάτων· οὕτω δὲ συζητῶν κατὰ τὴν δευτέραν πρωϊνὴν ὥραν ἀπέθανεν ὁ μέγιστος φιλόσοφος τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰῶνος, ἐνταφιασθεὶς εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του westminster.

(Τέλος)

Ι. Κωνσταντοπουλος

ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ

(Ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν δύο κόσμων).

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 6'.)

Τὸ βόρειον σέλας ἦτο γνωστότατον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Οἱ Ἕλληνες, λαὸς εὐφάντασος, ζητῶν πανταχοῦ χαρίεντα σύμβολα, ἐπίστευον ὅτι βλέπει δι' αὐτοῦ τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου, ἐν συμβουλίῳ ἐν μέσῳ συνεφώδους οὐρανοῦ Τοῦτον εἶδον οἱ Ρωμαῖοι, προληπτικοὶ πάντοτε καὶ πανταχοῦ βλέποντες κακοὺς αἰωνοῦς. ἐροβοῦντο αὐτό: Αὐτὸς ὁ Πλίνιος κατὰ τὸν Σενέκαν ὁμιλεῖ περὶ οὐρανίων πυρκαϊῶν, αἵτινες βέρουσι τὸ στερέωμα αἰμόχρουν, περὶ φωτεινῶν δοκῶν, περὶ χαινουσῶν ὑπῶν ἐν τῷ ἀστερόεντι θόλῳ, περὶ φανταστικῶν λάμψεων, αἵτινες μεταβάλλουσι τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν· συνδιάζει δὲ πρὸς τὰ φαινόμενα ταῦτα σύγχρονα πολιτικὰ γεγονότα, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ βεβαιοῖ ὅτι αἱ ἐμφανίσεις ἐκεῖναι ὑπῆρξαν τὰ αἴτια τῶν καταστροφῶν, αἵτινες ἐπηκολούθησαν.

Κατὰ τὰς θορυβώδεις ἐποχὰς τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ Μεσαίωνος, ἐν καιρῷ πολέμου, λοιμοῦ, ἢ ἐπιδημίας, εἴθ' ὡς βόρειον σέλας ἐφαίνετο, τὸ καθολικὸν αἴσθημα ἦτο ὁ τρόμος· ἐνόμιζον ὅτι βλέπουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν ποταμοὺς αἵματος, στρατοὺς μυστηριωδῶς διαμαχομένους. Τὴν πλάνην ταύτην τῶν παρελθόντων αἰώνων καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους πλεῖστοι ἀπλοῖκοὶ ἐδοξάσθησαν. Ἐν τούτοις ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, αἱ παρατηρήσεις καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ συζητήσεις ἤρξαντο πολλαπλασιαζόμεναι, καὶ αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ ὑμνοῦσιν αὐτό. Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς φύσεως τοῦ φαινομένου τούτου, ὅπερ ὑπῆρξε ζήτημα διαιρέσεως τοῦ σοφοῦ εἰς δύο στρατόπεδα, καὶ ὅπερ καὶ σήμερον ἀκόμη ἀπασχολεῖ αὐτούς, ἐγράφησαν τόσα, ὥστε ἀλόκληρος βιβλιοθήκη δὲν θὰ ἐπήρκει νὰ περιλάβῃ τοὺς τόμους, πλὴν τῶν ἀπὸ ὀγδοηκονταετίας, συγγραφεισῶν εἰδικῶν πραγματειῶν. Ἐν τῇ συνοπτικῇ ταύτῃ ἀφηγήσει μὴ δυνάμενοι νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας, περιοριζόμεθα νὰ εἴπωμεν μόνον, ὅτι ὁ ἐκ Γενεύης διάσημος de la Rive κατὰ τὸ 1850· ἀπέδειξεν ὅτι τὸ φαινόμενον προέρχεται ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαίρας, ὁρίσας ἀκριβῶς καὶ τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ, μὴ ἀνερχομένου τῆς ζώνης τῶν νεφῶν. Κατ' αὐτὸν αἱ περιοδικαὶ ἐμφανίσεις τοῦ μετεώρου γίνονται συχνότερον κατὰ τὸν χειμῶνα, εἶναι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀκίνητον. Αἱ δὲ ἔρευναι τοῦ Lemström, ἐξετάσαντος αὐτὸ ἐν Λαπωνίᾳ κατὰ τὸ 1882, συμπληροῦται τὰς παρατηρήσεις τοῦ σοφοῦ ἐλβετοῦ, ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἠλεκτρικὴν φύσιν τοῦ φαινομένου. Ὁ διάσημος οὗτος μετεωρολόγος ἐξέτασε τὸ παράδοξον φαινόμενον οὐχὶ ἐν ἁπλῷ ἐργαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ ὑπαίθρῳ, ὡς ἄλλοτε ἔπραξεν ὁ Φραγκλῖνος διὰ τῶν κεραυνῶν, καταβιβάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ἐπιστημονικῶς τὸν ἐξετάσῃ. Ἐν τούτοις, ἡ ἐπιστήμη δὲν ἐξέφρασεν ἔτι τὴν τελευταίαν αὐτῆς λέξιν ἐπὶ τοῦ παραδόξου καὶ λαμπροτάτου τούτου μετεώρου, ὅπερ ἐπὶ αἰῶνας ἤδη ἀπασχόλησε τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον.

Τέλος. P.....

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὴν ὀρθότητα τῆς ἐκδόσεως τῶν φύλλων τοῦ Φεβρουαρίου θέλομεν ἀναπληρώσει προσεχῶς δι' ἐκδόσεως περισσοτέρων φύλλων, ἕως οὗ τακτοποιηθῇ ὁριστικῶς ἡ δὶς τοῦ μηνὸς ἔκδοσις αὐτῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Φλύαρος ἱεροκήρυξ πανηγυρίζων τὴν Ἅγιον Φραγκίσκον, ἀφ' οὗ κατέζελσε διὰ φλυαρίων τὸ ἀκροατήριόν του, ἐπιστρέφει ἠρώτα ἐν κατανύξει μεγάλῃ : Ποῦ νὰ θέσωμεν τὸν ἅγιον τοῦτον τὸν ὑπέρτερον τῶν ἀγγέλων, τῶν ἀρχαγγέλων, τῶν ἀρτιῶν! Θέσατέ τον εἰς τὴν θέσιν μου, εἶπεν ἀκροατὴς καὶ ἀγερθεὶς ἀνεχώρησε.

—

Ἐζήτει τις ἀπὸ φίλον του τινὰ δάνειον 20 δραχμῶν. Ὁ φίλος τῷ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχεν εἰμὴ δέκα πέντε. Φέρε τὰς δέκα πέντε δραχμάς εἶπεν ὁ πρῶτος, καὶ οὕτω μοῦ μένουν χρεώστης πέντε.

—

Εὐσεβὴς χριστιανὸς (;) ἀπαντήσας Ἑβραῖόν τινα καθ' ὁδόν, ἐρρήσθη αὐτὸν ἀνελεῶς. Ἐκεῖνος ἐζήτει μετὰ δακρύων τὴν αἰτίαν.

— Οἱ πρόγονοί σου, ἀπαντᾷ ὁ χριστιανός, ἐσταύρωσαν τὸν Σωτῆρα μας καὶ μίλᾳς ἀκόμη;

— Καλά σου ξιμωνεύρια. Ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ τὸ ἐνθυμεῖσκες νὰ δίνῃς ἀρνία ! Χαρᾶστε !

— Ἀδελφοί ! ἐγὼ ἐχθὲς τώρα θα.

—

Κύριός τις προσῆλθεν εἰς ζωγράφον, τὸν ὁποῖον παρεκάλεσε νὰ τῷ ζωγραφήσῃ τοιαύτην τινὰ εἰκόνα ἵνα νὰ περιλαμβάνωνται καὶ δύο ἄρα πρόσωπα. Ὁ ζωγράφος, συμφώνως τῇ παραγγελίᾳ ἐζωγράφησε τὸ ἐξωτερικὸν ὡραίου ναοῦ, μετὰ πλατείας καὶ δενδροστοιχίας, ἄλλα παρέλιπε νὰ εἰκονίσῃ ἀνθρώπους ἐπὶ τῆς πλατείας, διότι δὲν ἦτο τόσον ἐπιτήδειος περὶ τὴν ἀπεικόνισιν προσώπων.

Ἀλλ' ἔπρεπεν ἐντεῦθεν νὰ εὕρῃ πρόσφορόν τινα δικαιολογίαν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσιάζεται ὁ παραγγείλας τὴν εἰκόνα καὶ ὁ ζωγράφος τῷ ἐπιδεικνύει αὐτήν. Ὁ Κύριος τὴν παρατηρεῖ ἐπί τινας στιγμάς.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀνθρώπους, παρατηρεῖ τῷ ζωγράφῳ.

Ὁ ζωγράφος σιμωνήμενος διὰ τὴν αἰτιολογίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπινοήσει, ἀκαριαῖ μειδιᾷ.

— Οἱ ἄνθρωποι Κυρέ μου, εὑρίσκονται εἰς τὴν λειτουργίαν. Τοῦτο βεβαίως δὲν σας ἐμποδίζει ν' ἀγοράσητε τὴν εἰκόνα.

—Ἀλλὰ τότε θὰ τὴν ἀγοράσω ὅταν ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν λειτουργίαν, ἀποκρίνεται ἀναχωρῶν ὁ εὐρὺς ἀγοραστής.

—

Ἀνθρωπός τις εὐσεβὴς ἔλεγε. Κατὰ πρῶτον λόγον φοβοῦμαι τὸν Θεόν· κατὰ δεύτερον δὲ ἐκείνον, ὅστις δὲν τὸν φοβεῖται.

—

Ἐν τῷ κόσμῳ, ἔλεγεν ὁ Μ., ἔχεις τριῶν εἰδῶν φίλους. Ἐκείνους οἵτινες σὲ ἀγαπῶσιν· ἐκείνους οἵτινες σὲ ἐνδιαφέρονται καθόλου διὰ σέ καὶ ἐκείνους, οἵτινες σὲ μισοῦσι.

—

Ἡ συνοφρυνία ἐμποιεῖ τὴν φλόγα τὴν μαυρίζουσαν ἐκεῖνον ὅστις ἀδυνατεῖ νὰ κάνῃ.

—

Ὁ ὁμιλῶν χωρὶς νὰ σκέπτεται ὁμοιάζει τὸν πυροβολοῦντα χωρὶς νὰ σκοπεύῃ.

—

Οὐδεὶς τηρεῖ καλλίτερον μυστικόν τι ἢ ἐκεῖνος ὅστις τὸ ἀγνοεῖ.

—

Παροιμίαι δημώδεις.

Δειλὸς ὁ πλούσιος. — Καὶ τὸ ἀστεῖον δίστιχον τοῦ Παλλαδᾶ εἰς πλουτοῦντας.

Χρυσὲ πάτερ κολάκων, ἀδόνις καὶ φρονεῖδος υἱέ,
Καὶ τὸ ἔχειν σε φόβος, καὶ τὸ μὴ ἔχειν σ' ὀδύνη
Καὶ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην.
Δειλόφατος ἔσθ' ὁ πλοῦτος

—

Ἐξανέστευσες κυρά μου σὰν τὸ Μαΐ τὸ μαρούλι, ἢ σὰν τὸν Αὔγουστο τὰγκούρι.
Ἐπὶ τῶν λαλούντων ἀσκόπως.

—

Εὐχὴ γονεῖ ἀγέρας καὶ στὸ δοῦνό ἀνέβασε.

ΠΑΙΓΝΙΑ

6.

Ἐξ ἑνδεκα γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου ἀποτελεῖται ὄνομα, ὅπερ ἔστω περίφημος φιλόσοφος.
Ἐκ τῶν 11 τούτων γραμμάτων τὰ

4,3,5,6,11	σχηματίζουσι	τὸ	ὄνομα	τριῶν
2,3,4,	»	»	»	μέτρου τοῦ σώματος.
3,4,1,2,6,11,	»	»	»	ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης.
3,4,	»	»	»	ποταμοῦ τῆς Βαβυλωνίας.
7,10,9,6,4,	»	»	»	μικρᾶς νήσου τοῦ Αἰγαίου.
4,8,9,3,4	»	»	»	ὅπερ εὑρίσκεται εἰς ἑκάστου βιβλίου.
5,6,7,8,	»	»	»	ἐπιφθέγματος.

7.

.
. Δ .
. Δ . Δ .
. . . Δ . . .
Σ . . . Σ
Σ . Σ
Σ

Συμπλήρωσον τὰ ἄνωθι γράμματα ὥστε νὰ σχηματισθῇ ρομβοειδὲς κυβόλεξον.

Αἴνιγμα.

Ἤμην ἱερὸς τις τόπος, εἰς τὸν χάρτην σου θὰ κεῖμαι
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς, θὰ ἴδῃς ὅτι εἶμαι
Ὄχι τόπος ἱερός
Ἀλλὰ πρᾶγμα πεπλασμένον ἐκ σιδήρου καὶ πυρός.

9

Αεξίγριξης

Ἄνευ τῆς πρώτης συλλαβῆς μ' ἐτίμα ὁ Ἀπόλλων.
Ἂν θέλῃς δὲ τὸ ὅλον,
Εἰς ἀνδρὸν μεταβάλλομαι καλὸν καὶ μυρεψόλον.

10.

Συλλαβικὸν κυβόλεξον

. . χο . . .
χο βου ω
. . . ω . . .

11.

Διὰ τῶν ἑπτὰ διαφόρων ἤχων τῆς μουσικῆς κλίμακος κατὰ σειρὰν τιθεμένων νὰ κατασκευασθῇ φράσις τις τῆς δημώδους γλώσσης.

12.

Γρῖφος.

Ὁ (+ ∫ S τιμὴ σίτος.

ΛΥΣΕΙΣ

1.

Μαϊανδρος.

—

2

119 βαθμίδες.

—

3.

18	21	14	5	7
4	10	17	23	11
22	13	1	9	20
6	19	25	12	3
15	2	8	16	24

4.

Ε
ΠΥΡ
ΠΑΤΙΡ
ΕΥΤΑΞΙΑ
ΡΗΣΙΣ
ΡΙΣ
Δ

—

5.

Οὐ μὴ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν δρατέον.

—

Λύσαντες.—Νίτσα Παρασκευᾶ, Ἑλένη Εὐτυφίου, Ὀλυμπία Διαμαντοπούλου, Πολυξένη Κρεᾶ, Κ. Μάτσας σπουδαστής, Γεώρ. Ἀναγνωστόπουλος, Νικόλαος Γρηγορίου, Π. Ἀντωνόπουλος, Χαρ. Π. Πάππας, Ν. Ἀθανασιάδης, Πέτρος Γκούρας, Μιχαὴλ Γ. Τρύστας (τοῦ 1, 2, 4,). Νικόλ. Μαντζὸς (τοῦ 1, 5,).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΑΚΑΝΘΙΔΟΣ»

Ἐνταῦθα κ. Ἀχ. Η. Κ. Ἔνεκα πολλῆς ὕλης τὸ ποίημά σας θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς.

— Πετρακὶ κ. Α. Δ. Βεβαίως διχόμεθα πάσαν ἱρώτησιν ἀρκεῖ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀκανθίδος.—Τρίπολιν κ. Ι. Ζ. Τέλος πάντων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λάβωμεν ἀπάντησιν; ἢ μήπως δὲν ἔλαβετε ἐπιστολήν μας;—Βόλον κ. Σ. Π. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιστολήν σας ἐστείλαμεν εἰς διεύθυνσίν σας δέσμην φυλλάδια ἐζητήσατε. Περιμένομεν ἀπάντησίν σας.—Ἐνταῦθα κ. Ι. Κ. Βεβαίως ποιητικὸς οἶστρος συνήθως ἐνωρίτατα ἐκδηλοῦται. Ἐν τούτοις εἰς τὴν ἱρώτησίν σας ἀπαντῶμεν ὅτι ὁ ὄγδοος τῶν σοφῶν, ὅπως ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι τὸν ἀθάνατον μυθοποιὸν των Λαφονταίνον, ἤτο ἐν ἀγάπαις, τεσσαρακοντα ἐτῶν ὅτε ἡ μεγαλοφυΐα αὐτοῦ ἐξεδηλώθη.—κ. Κ. Β Δὲν ἐπιτείναμεν μέχρι τοῦδε προβλήματα φυσικῆς διότι τὰ τῆς Γεωμετρίας καὶ Ἀλγέβρας πληροῦσιν ὅλον τὸν χῶρον τὸν προσδιωρισμένον διὰ ταῦτα προσεχῶς ὅμως θὰ προτείνωνται καὶ τοιαῦτα.

Καλάμας κ. Ι. Κ. Εἰς τὴν πλήρη εὐγενείας ἐπιστολήν σας ἀπαντήσαμεν ἀμέσως καὶ σας ἀπεστείλαμεν φυλλάδια.—Ἐνταῦθα κ. Η. Κ. ἀφοῦ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ ἐνδιαφέρεσθε τόσον διὰ τὴν Ἀκανθίδα φροντίσατε διὰ τὰς συνδρομάς, ἃς εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ κάμητε ὅσον πρωϊνὸν καὶ ἂν ἦτο ἡ Ἀκανθὶς, διὰ νὰ ζήσῃ ἔχει ἀνάγκην τροφῆς. Σ. Α Συμπεριφερόμενος, πρὸς τὴν παρατήρησιν, ἣν ἐκάμετε, εἰς τὸ ἔξῆς τὰ ἄρθρα θὰ ἦνε ἐκτενέστερα συνεπῶς ὅμως καὶ ὀλιγώτερα.—Κ. Π. Καλλίτερον τὸ ἄρθρον σας νὰ τὸ ἐπεξεργασθῆτε ὡς λέγετε· ἡ ταχύτης εἰς τὸ γράφειν δὲν εἶνε ἡ πρώτη ἀρετὴ καλοῦ ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ δικαιολογεῖσθε διὰ τὴν βραδύτητά σας, μάθετε ἐν ἀγνοεῖτε ὅτι ὁ Πετράρχης μετεποίησε 46 φορὰς ἕνα στίχον του, ὁ Παγχὰ μετέβαλε δεκαεξάκις μίαν τῶν ἐπαρχιακῶν του ἐπιστολῶν· ὁ Φενελὼν διώρθωνε διὰ τοῦ Γραμματίως του τὸν Τηλέμαχον, ὁ διάσημος Βυρρὼν, ὅστις εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐργάζηται ὄρθιος καὶ λίαν φιλοκάλως ἐνδυόμενος, ἐνδεκάκις ἀντίγραφε διορθώων τὸ χειρόγραφον τῶν ἐποχῶν τῆς φύσεως. Ὁ Μαλὲρβ ἐπανειλημμένως ἔγραφε καὶ ἀντέγραφε ἕκαστον τῶν στίχων του. Ἡ δὲ Βουαλὼ ἐν τῇ «Ποιητικῇ» του τέχνῃ συμβουλεύει τοὺς ποιητάς;

Vingtfois sur le métier remettez votre ouvrage.
Polissez — le sans cesse et le repolissez

Αὐτὸς ὁ Ἀρίστος μίαν στροφὴν του περιγράφουσαν τρικυμίαν, κατὰ δεκαεξ τρόπους ἔγραψεν αὐτὴν, ὡς τὰ ἐν Φλωρεντίᾳ σωζόμενα χειρόγραφα δεικνύουσι, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος λέγουσιν ὅτι εὗρεθη χειρόγραφον, ἐν ᾧ διεκρίνετο κατὰ διαφόρους τρόπους ἡ ἀρχὴ τῆς Πολιτείας του.—κ. Γ. Ν. Διατί δὲν ἔρχεσθε; μὴ ἀτυχῶς ἀδιαθετεῖτε; Ὁ Μάρτης δὲν εἶνε φίλος ἀπράκτος. Μεταξὺ τῶν πολλῶν περὶ αὐτοῦ λεγομένων· μὴ λησμονεῖτε τὸ λατινόν;

Τὸν Μάρτη ξύλα φίλαγε.
Ὡς τ' Ἀπριλιοῦ τῆς δώδεκα
Μὴ κάψῃς τὰ παλτώκια σου.

—κ. Α. Α. Πολὺ καλὰ ἐκάμετε νὰ μὴ δεχθῆτε ὅ,τι σας ἔδωκαν διὰ τὴν Ἀκανθίδα. Ὁ γυμνασιάρχης Κυπριανὸς τοιαῦτας συνθέσεις τὰς ὠνόμαζε μαχαιροπήρουνα καὶ εἴθε ὡς τις τῶν μαθητῶν προέβαλλε τοιαύτην· ἐφώνει! Μαχαιροπήρουνα πάλιν; —κ. Α. Κ. Θαυμάσια ζωγραφίζεις τὸν Μῶκον σου· θὰ δημοσιευθῇ βραδύτερον· φαίνεται δὲ ὡς νὰ ἐμπνεύσθης ἐκ τοῦ ὡραίου ἐκείνου τετραστίχου τοῦ Νιρουλοῦ·

Πῶς μου Μῶκο σ' τὴ ζωή σου
Πῶς τὸ νοιώθης τὸ κορμί σου,
Ζωντανὸ κανένα πράγμα,
Ἢ τῆς τέχνης νὰ ἦνε θεῖμα;

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

1ον.

Δίδονται κύκλος, οὗ τὸ κέντρον Κ, διάμετρος αὐτοῦ Α——Β καὶ Γ——Δ χορδὴ κάθετος ἐπὶ τῆς ΑΒ. Εὑρεῖν κύκλον ἐφαπτόμενον ἐν τοῦτῷ τοῦ δεδομένου κύκλου, τῆς διαμέτρου ΑΒ καὶ τῆς χορδῆς ΓΔ.

Ἀγεωμέτρητος

——

2ον.

Εὑρεῖν τὸ χρεώλυτρον, δι' οὗ ἀποσβέννυται, ἐν 80 ἔτεσι χρέος 200 000, τοῦ ἐπιτοκίου ὄντος 5 % κατ' ἔτος.

—

3ον.

Δίδονται δύο ἀριθμοὶ α καὶ β καὶ ζητεῖται νὰ παρεντεθῶσι μεταξὺ αὐτῶν μ ἀριθμοὶ τοιοῦτοι, ὥστε νὰ ἀποτελῆται πρόοδος κατὰ διαφορόν.

—

4ον.

Ἀποτελέσαι μῆκος 12 πήχεων διὰ κανόνων 2 καὶ 7 παλαμῶν, ἐφεξῆς τιθεμένων.

Ν. Π. Ἀντωνιάδης,
τελειόφοιτος μαθητὴς Γυμνασίου

ΣΗΜ. Τῶν ἄνω ζητημάτων παρακαλοῦμεν οἱ λύσεις νὰ σταλῶσι μέχρι τῆς 18ης Μαρτίου τὸ πολύ, καθότον τὸ 4ον φύλλον εἰς ὃ θὰ εἶναι αἱ λύσεις καὶ τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν, θὰ ἐκδοθῇ τὴν 20 Μαρτίου.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως)

ΑΙΝΙΓΜΑ Β'.

Κοπίλα ἤμουν ὡμορφή μέσ' τοὺς παλαιοὺς τοὺς χρόνους.
Κ' εἶχα πατέρα ξακουστό καὶ ἥρωα γνωστό.
Τώρα πολλάκι ζηλευτό, πετάω εἰς τοὺς κλόνους,
Καὶ εἶμαι στὰ χεράκια σου ἐνταῦθα σωστό.

—

Εἰς τὸν πρῶτον στείλαντα τὴν λύσιν τοῦ ἄνω αἰνίγματος θὰ δοθῇ ὡραῖον βιβλίον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. ΕΙΚΩΝ. Ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου. — ΚΑΜ. ΦΑΛΜΜΑΡΙΩΝΟΣ ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ; Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Συνίχ. ὑπὸ Σ. Κ. — ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ. ἐκ τοῦ Γαλλ. συνίχεια καὶ τέλος. ὑπὸ Η. Α. Γεωργιάδου. φ. φ. — ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ. συνίχεια καὶ τέλος. ὑπὸ Ι. Κωνσταντοπούλου. — ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ. συνίχεια καὶ τέλος ὑπὸ Ρ... — ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ, BALDWIN, ἐκ τοῦ Γερμ. συνίχεια ὑπὸ Κ. Βεζυρούλη, καθηγητοῦ. — ΠΟΙΚΙΛΑ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ, ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου. ΑΛΓΕΒΡΑΣ, ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου. Δ' ΒΙΒΛ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ὑπὸ Γ. Παπαδοπούλου. ΣΤ' ΒΙΒΛ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ὑπὸ Ν. Π. Αντωνιάδη — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ. — ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΚΑΝΘΙΔΟΣ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. Ἐλλείψει χώρου δὲν ἐδημοσιεύθησαν.

Τυπογραφεῖον Δ. Γ. Σύστρατου, ὁδὸς Πραξιτέλους 5.